

28

संस्कृत

28

2429

जाव - नाई

१२/१८

① जो प्रीयु प्राणेश्वरि ॥ उलये आवडी चिया शरोजरी ॥ चारुस्यळी एकाद्वारी ॥
एकांगाचा ॥ २ ॥ जिये आवडी चें निवें ॥ येक येक ते गीळी ताहें आंगें ॥ कौद्वै
ताचें निपांगें ॥ उगळी ते जैसी ॥ ३ ॥ जें एक चिन्ह वेष्टक सरें ॥ दोषां दोनि पण
नाही पुरें ॥ कायेने नो साकारें ॥ स्वप्न पंजीये ॥ ४ ॥ कैसी स्वसृष्टीची म्रळुंकी ॥
जें दोनी पण मिळी नि एकी ॥ नेदिति ची कवतींकी ॥ एक पन फुटो ॥ ५ ॥
हाठावोवी योग भेडें ॥ जें बाळ जगा येव्हटें ॥ वियाली पण न मोडें ॥
दोषुले पन ॥ ६ ॥ आपुलां आंगी सवें सारा ॥ देखीला एयां चराचरा ॥
परीने दिति ची ती शरा ॥ झोक लागो ॥ ७ ॥ जयाये की सते चें बैसनें ॥
दोषांय का प्रकासा चेलें ॥ जीये एकें भ्रना दीपनें ॥ नादत दोषै ॥ ८ ॥

(१५)

प्रेदुलाजौनी आवडी ॥ एकरासिदेत बुडी ॥ तो भोगनें यांचा थाडकाडी ॥
द्वैताचा जेथें ॥ १० ॥ जेनें देवें संपूर्ण देवि ॥ जीयवीना कांहीना तो गोसांवी
की बहुना एकोपनीवी ॥ यकची जेवी ॥ ११ ॥ कैसामेळु आला गोडीये ॥ दोघें
नगीन मातीइये ॥ किंपरमानुही माही उआये ॥ मांडलीं आहाती ॥ १२ ॥
जीं हीयकें एकावीन ॥ नकी जेतुना चंदीनीमनि ॥ जीयें दोघें जीवपान ॥
जया दोघां ते ॥ १३ ॥ घरवातें मोट किं दोघें ॥ म्हनौनी गोसांवी जैसें जेरीगे ॥
तैदंपत्यपणें जागे ॥ स्वामीनी जे ॥ १४ ॥ जया दोघामाजी यखायें ॥ वीपत्य
उमदलें यनिदें ॥ तै घरवातगीळुन... रादें ॥ कांहीनाचिकरी ॥ १५ ॥ दोहों

(२) आंगाचीं आठनी ॥ जीये ग... सीते आहाती येकपनी ॥ जाली त्रेदाचि
येवानी ॥ आघादि जीये ॥ १५ ॥ वीषोयका चा एक नीये ॥ जी एयेक मेकांची
वीषये ॥ जीये हे दोघि सुखीये ॥ जीय दोये ॥ १६ ॥ स्त्री पुरुष नाम त्रेदे ॥
जेसी वपनयक नांदे ॥ जमसगळे आघाघे ॥ पनें जिंहे ॥ १७ ॥ दोहोदा
डियकी श्रुती ॥ दोहो फुली येकी दत्ति ॥ दोहो दीप्ती ॥ येकी चीजैसी ॥ १८ ॥
दोहो वेदियकी गोरी ॥ दोहो जेकां येकी दीर्घी ॥ तेवि दोघे जी हीं श्रुष्टी ॥
समस्तोहे ॥ १९ ॥ नोहुनी दोनिपन ॥ यकरसाची आरोगन ॥ करी चहे में दुन ॥
अनादो नें ॥ २० ॥ जे स्वामी चीया सता ॥ वीन असेने नें पती व्रता ॥ जीय
प्रीय वीन सर्व कर्ती ॥ कांही चिनां जो ॥ २१ ॥ जे जीये बताराचें दोसनें ॥

(७) प्रतार जीयचें असनें ॥ नेनीजती देवें जने ॥ नीवडुनिजीये ॥ २२ ॥
॥ गोडी आनी गुळु ॥ कापुर आनी परीमळु ॥ नीवाडी तां होय पांगळु ॥
नीवाडु जैसा ॥ २३ ॥ समग्र दीप्ति येता ॥ जेवी दीपुची येता ॥ तेवी
जीयेची यात त्वता ॥ शीठ जेलाभे ॥ २४ ॥ जैसा सुर्य मीरवे प्रभा ॥
प्रभे सुर्यत्वाचे गात्रा ॥ तैसा जे दुर्गेची त शोभा ॥ येकी जीयां ॥ २५ ॥
॥ काबीब प्रती बिंबा थोतक ॥ प्रती बिंब बीब्या अनु मांपक ॥ तैशें
द्वैत मीशें जें यक ॥ मीर... त असे ॥ २६ ॥ सर्व श्रुत्याचा कष्ट ॥ जीया
बाईला केला पु... ॥ जेने दादुलें निसता कीसेष्ट ॥ सक्ती जाली ॥ २७ ॥

(७) ॥ जीये प्राणेश्वरं वीन ॥ सीवी हिंसीव पण ॥ थारो नेण जे आपन ॥
॥ सीवे वडी लि ॥ २८ ॥ अश्वयेसी वी स्वरा ॥ जीयचे उगग सवंसारा ॥
॥ आपुला ही उत्रारा ॥ आपन ची जे ॥ २९ ॥ गिया पतीचे नी अरुप पने ॥
॥ ला जीनी आगाचे निची रवने ॥ केले जमा एवढे लेने ॥ नामरुपाचे ॥ ३० ॥
॥ जे ऐक्याचे या ही दुष्काळा ॥ बहुपनाचा सोहळा ॥ जीय सदैव प्रिया
लीळा ॥ दाखवीला ॥ ३१ ॥ आंगाची या आठनीयां ॥ कां नु आला उवषा
गिया ॥ स्व संकोचे प्रिया ॥ रुढ वीली जेने ॥ ३२ ॥ जीय ते पावेयाची
या लोभा ॥ चढे दृष्टे पनाचे स्वोभा ॥ जीये तेने देखतां उभा ॥ दृष्टत्व सांडी ॥ ३३ ॥

(38)

॥ जेने कां ताची या भीडा ॥ अवल्हा उच्छस्यत्वा एवडा ॥ आगवीलाजो
उधडा ॥ जीयावीन ॥ ३४ ॥ हाठा उच्चरी मंदरुपे ॥ जे उवाइके पने हारुपे ॥
लो गाला जेन पडपे ॥ वीश्वरूप ॥ ३५ ॥ जीया जेव वीला शीबु ॥ वेघाचे
बोनें बहु ॥ वीटि तेन सी जे ॥ नीयां घाला ॥ ३६ ॥ निदले निम्र तीरे ॥ जे
येचराचरे ॥ जियेचां विस्वना नुरे ॥ आपुले पन नही ॥ ३७ ॥ जवकांतु
लपोबैसे ॥ तवनी नीजे जीया दोसे ॥ जीये दोघे आरीसे ॥ जीयां
दोघांचे ॥ ३८ ॥ जीयेचे नि आंग लगे ॥ आंनंदु आपनपे आरोगुं लागे ॥
स्वप्नोक्ताहि नेघे ॥ जीयेवीन काही ॥ ३९ ॥ जे या प्रीयाचे आंगा ॥ जो
प्रियुजीयेचे आंग ॥ जीय कालौनी दोही भाग ॥ जेवीते आहाती ॥ ४० ॥

(१)

॥ जैसी समीरा सकट गती ॥ कां सो नेया सकट कांती ॥ तैसी स्त्री वैसे
सक्ती ॥ आव्यवीची जे ॥ ४१ ॥ का कस्तुरी सकट परी मळु ॥ उ स्पेसकट
अनळु ॥ तैसा सक्ती सीके वळु ॥ सीउची जो ॥ ४२ ॥ नांतरीं त्रीआ
नी दीऊ ॥ पातली सूर्याचा ठाऊ ॥ तैसी आपुला साची वाऊ ॥ हो
घेजीये ॥ ४३ ॥ किं बहुनां तीय ॥ प्रनवाक्षरी वीरु तीय ॥ दसेची
हे वैरीये ॥ सीउसक्ती ॥ ४४ ॥ हे आसो नामासुपाचा भेदासीरा ॥ गी
ळी तये कार्याचा उमीरा ॥ नमो तेया सीववौ हराः ॥ ज्ञान देऊ हने ॥
जेयां देयांचां आळी गनी ॥ वीरौनी गेली दोन्ही ॥ जाली सर्वेक्षियां
रजनी ॥ दृष्टी आदी ॥ ४६ ॥ जे याचा रुप नी यशि ॥ गेली परे सीवै
खरी ॥ सीधुसी प्रळयनीरी ॥ गंगा जैसी ॥ ४७ ॥ नांतरीं वायु

चळ बळासी ॥ नीराला व्योमाची यकुंसी ॥ आटला प्रळय प्रकासी ॥
(५०) सप्रभु भानु ॥ ४८ ॥ तेविनिहाळी तां जयां तें ॥ नुरेचि पाहनें नसी
पाहते ॥ पुडती यरौ त वरौ तें ॥ वंदिले तिये ॥ ४९ ॥ जया चियावाहा
नी ॥ वेदकु वेद्याचे पानी ॥ नपीये परी सांडनी ॥ जांजाची करी ॥ ५० ॥
तेथ मीनमस्कारा ॥ लागी उरें दुसरा ॥ तैलीग भेदिं कायी परा ॥
गीवशुनी जावा ॥ ५१ ॥ परी सोनें निसी दुजे ॥ नो होत लेनें सोनां भजे ॥
हेन मन करनें माझे ॥ तैसें आहे ॥ ५२ ॥ सायता वाचे ते वाचा ॥ ठावो
वाच्य वाचकांचा ॥ पडतां हो काई भेदाचा ॥ वीगळु असो ॥ ५३ ॥ सीधु
आनी गंगेचिय मीळनी ॥ स्निग्ध तृष नामाची मोरवनी ॥ ही सेतही

(५) काई पानी ॥ द्वैत होईल ॥ ५४ ॥ पाहा पां चाप्य जासकता ॥ आपला
लीये ठाई दाविता ॥ येक पनें काइ सवीता ॥ मोठी त असे ॥ ५५ ॥ चंद्राची
या दोहावरी ॥ होत चांदीने यांची वी खूरी ॥ कांस्तै उनें दीप्तीवरी ॥
गवसो पाद्मीपु ॥ ५६ ॥ मोती यांची कीळ ॥ होय मोती यांवरी पांगुळ ॥
आगळें जें नीर्मळ ॥ तेरु पायकी ॥ ५७ ॥ आणी मात्राची यां चापुढी
यां ॥ प्रनउ काई केलाची सीटीयां ॥ कीन कारुती रेघरियां ॥ प्रेक्षला
आहो अक्याचें मुदल नढळे ॥ आनी साजीरपना चाला भुमीळे ॥
तरी स्वतरंगाची मुकुळे ॥ तुंर बुकाना पांनी ॥ ५८ ॥ म्हनौनी तुते
शुभवानी ॥ वंदीलीन करुनी सीना न्हो ॥ मीरी गालो नमनी ॥

(५९) तेहें ऐसें ॥ ६० ॥ जैसें दर्पनाचें नीत्यागें ॥ प्रतीवी बबीवी गें ॥
कांबुडी ही ने तरंगें ॥ वायुचा चांठ ला ॥ ६१ ॥ तातरी नीदनातषेवा ॥
पावे आपनपें आपुलाठावो ॥ तेसी बुद्धी त्यागें देवी देवो ॥ वंदीली
मीयां ॥ ६२ ॥ साडुनि मीठ पानाचा लाभ ॥ मीठें सीध्वाचा घेतला
लाभ ॥ तेसा अहे देउनि यां मीसंभु ॥ साप्रवनाला ॥ ६३ ॥ सोवस
त्ती समावेसें ॥ नमन केलें मीयां ऐसे ॥ रंग्रागभुं आकसें ॥ मीजीला
जैसें ॥ ६४ ॥ आतां उपाय वनसंतु ॥ आत्तेचा अहेवतंतु ॥ अवतारची
नोमुर्तु ॥ कारण्याचा ॥ ६५ ॥ मोडुनी प्राया कुंजर ॥ मुक्ती मोती
यांचा डगर ॥ नेवीता जो श्रीगुर ॥ नीवृत्ती वंदु ॥ ६६ ॥ आवीद्ये

(6)

चो अडवे ॥ भुंजतां जीवपनाचे भवे ॥ तथा चैतण्याचा घासे ॥
कारुन्या जो कां ॥ ६५ ॥ तथा चैनी अपाग पाते ॥ बंधुमोक्षपत्री
आते ॥ त्रेते जान तथा जानते ॥ तथा पासो ॥ ६६ ॥ कैवल्यकनं
कान्चेया दाना ॥ न कडसीन्योरुसाना ॥ द्रष्टे याचे या दर्शना ॥
पाठाउजो ॥ ६७ ॥ सामर्थ्याचे न कोके ॥ जोसीवाते ही गुस्ते जोके ॥
जे आत्मा आत्म मुखे देखे ॥ आरीसा जीये ॥ ७० ॥ बोधचंद्रका
विषुरीलीयाये कावळा ॥ कृपा पुनीवलीळा ॥ करी जयाची ॥ ७१ ॥
जो भेटल्याची सवे ॥ पुरती उपायाचे घावे ॥ प्रवृत्ती गंगा येखे ॥
सागरी जीये ॥ ७२ ॥ तथा चैनी अनवसेरे ॥ द्रष्टा दृष्ट्याचे ले मोहरे ॥

(6A)

जो जो भेटत खेवो सरें ॥ बहुरूप चीहें ॥ ७३ ॥ आवी घेचें काळ वेवें ॥
की स्वबोध सुदीनें फाकें ॥ सीवतळें प्रसादकें ॥ जयाचेनी ॥ ७४ ॥
जयाचेनी कृपासलीळें ॥ जोडहाडावरी पषाळें ॥ जें सीवपनहिं
वोवें ॥ आंगी नलवी ॥ ७५ ॥ राखो जाता सीव्यातें ॥ गुरुपन घाडीलें
व्यीतें ॥ तऱ्ही गौरवं जयातें ॥ सांडीचना ॥ ७६ ॥ यकपनें नोहेसासा ॥
म्हणोनी सीव्याचें करुनी मीस ॥ जें पाहनें हो आपुली वास ॥ पाहात
आहे ॥ ७७ ॥ जयाचेनी कृपातुषार ॥ तरी तले आवी घे म्हाहुरें ॥ परी
नामे आपारें ॥ बोचाभृत ॥ ७८ ॥ वेधोदेतां मीठी ॥ वेदक हि सुयफोरी
तऱ्ही नोहे चिउसीदी ॥ दिटे जयाची ॥ ७९ ॥ जयानी सुखावायें ॥ जि
उ ब्रम्हउपरुलाहे ॥ ब्रम्ह^{त्व} तहि तळी जाये ॥ उदासें जेनें ॥ ८० ॥ उपा

७
स्ति वेचें रावतयां ॥ उपायेफळिं ये ती मोडौनीयां ॥ वरी खंडले
जयाची या ॥ अदुशाको ॥ ८१ ॥ जयाचा दिटीवावसंतु ॥ बरी
गेरी गमवनांतु ॥ तवं आपुले यां फळिहातु ॥ नेघेपतही ॥ ८२ ॥
पुढें दिष्टीचेनी अलगे ॥ रवेची की निवटे मागे ॥ यवटे याही जैता
नेघे ॥ आपन पेजो ॥ ८३ ॥ लघुत्वाचेनी मृदले ॥ बैटला गुरुत्वाचे
येसे जेले ॥ ना धुनीयां नथीले ॥ सदेउजो ॥ ८४ ॥ नाही ते जळीबु
उजे ॥ तैद्यन वटे जेने तरी जे ॥ जेने तरले याही नुरी जे ॥ कक
नीची ठाई ॥ ८५ ॥ जेथें आकासहैसावेव ॥ न बघे आकासाची
हांव ॥ तेकीन्ही यक प्ररीव ॥ आकास जे ॥ ८६ ॥ चंद्रदीप्सुसीत
ळे ॥ धडली जयाचेनी मळे ॥ सूर्य जयाचेनी उज

चैनी
॥ जीवपत्नी त्रासे ॥ एयावे या आपुजीदसे ॥ शी

बु मुहूर्त पुसे ॥ जे या जोसी यातें ॥ ८८ ॥ चादीनें स्व प्रकासाचें ॥ पा
गुरला द्वैत यदुनीचें ॥ तही उघडे पन वचें ॥ चंद्राचें जे या ॥ ८९ ॥ जो
उघडंकी न दीसे ॥ प्रकास पणिन प्रकासे ॥ असतें पनं ची नसे ॥ कहनीं कडे ॥
आतां जो तो इहिं सब्दी ॥ के ति मेळी अनुमानाची मांदी ॥ हा प्रमानही
ऐअनेंदी ॥ को न्हांइ मांकाइ ॥ ९० ॥ बोलाची लीहिची फुरे ॥ तै तें नें सी
चावळों बैसें ॥ दुजे पनांचा रागी ससे ॥ ये की पनांही हो पा ॥ ९१ ॥ प्र
मानाची परीखरे ॥ तै प्रमेयाची आवीष्करें ॥ नवल मेचुई यधुरे ॥ काही
नापनाची ॥ ९२ ॥ काही बाही आळु गाळु ॥ देषे जेय का घावळु ॥ ते दंष्टरें
हीवी शळु ॥ य याचा गावी ॥ ९३ ॥ तेथें ने मनं के वोलें ॥ मी के उती सुए

(७)

पाडलें ॥ आंगीलाउनी नाडी ले ॥ नाथीलें एनें ॥ ७५ ॥ नाही आत्मयां
आत्म प्रतीती ॥ वाढवीतांची हानी वृत्ती ॥ एयानांवांची वाएवुंथी ॥
फेडीचीनां ॥ ७६ ॥ आनी प्रवृत्ती तवनांही ॥ तेथ निवर्तवी हाकाई ॥
तरी कैसा वैसे राई ॥ नी वृत्ती नाभाच्या ॥ ७७ ॥ परीसुर्यासी अंधकार ॥
कैसा जाला होता गोचर ॥ तन्ही तमारी हाउगर ॥ आला जैसा ॥ ७८ ॥
तैसें लटकें यनेरुटे ॥ जडयनेची वाटे ॥ न धडते ही धडे ॥ याची या
माया ॥ ७९ ॥ हांगा माया वसें दावीसी ॥ तें माझक म्हनौनी वाळीसी ॥
अनी अमाइंक तवंह वसी ॥ कव्हनाही वीषो ॥ १०० ॥ रनी वसी वशी
गुरा ॥ भुजलांगुठां काइकरा ॥ एकांही नीर्धारा चरु ॥ देतारसी कां ॥ १०१ ॥

(8)

नामें रूपें बड़ वसें ॥ उभुनी साही ली उठें से ॥ सते चें । ने आहेसें ॥ तोष
लासीना ॥ २ ॥ जी उघेत घेयां वीनें ॥ चालुने नसी साजनें ॥ श्रुत्य उरे
रचा मी पनें ॥ तेही नोहे ॥ ३ ॥ वीसेषाचे नी नावे ॥ आत्मत्व ही न साहावे ॥
की बहुनां नू वावे ॥ काही नामां ॥ ४ ॥ रात्री नुरेची सुर्या ॥ नां तरी लव
न पानीयां ॥ नुरेची चे इलीयां ॥ नीद जैसी ॥ ५ ॥ कापुराचें या बिबं ॥
नुरवी आगीची वरव ॥ नुरेची सपनावं ॥ तै सें एया ॥ ६ ॥ ययाचे
या हाता पायां मी पडे ॥ किं वं दिलें पहा माडे ॥ परी न पडे ची हा प्रीडे ॥
भेद चीया ॥ ७ ॥ आपने यां प्रति रवि ॥ उदोन करी जेवी ॥ हा वंधुन
वेचे तेवी ॥ वही तां ही ॥ ८ ॥ कां समोर पन आपुलें ॥ न लहाइ जे कां

(१)

हो केलें ॥ तैसें वंदी त्व घातले ॥ हारो नो यनें ॥ आकासाचां आ
रीसां ॥ नुरो प्रती मुरवा चा ठसा ॥ हास मोर न्हवें चितैसा ॥ नम
स्कारासो ॥ १० ॥ आनी नव्हे ची तुरी नव्हे ॥ हे वेखांसें कांघे ॐ ॥
परी वंदी ते या चा हो ठा ॐ ॥ उरो ने दी ॥ ११ ॥ आंगो नो एक नां सो
लु ॥ फेडोतांची तो वाहीरो लु ॥ कडु फोटे आ तु लु ॥ न फेडोतांची ॥ १२ ॥
नाना वीव पनां सरीसें ॥ द्येडनी प्रती वीव नासें ॥ नेलें वंदित्व एने
तैसें ॥ वंदिते नसी ॥ १३ ॥ नाही रुपचि जेथ सो ए ॥ तेथ दीठि चेकां
होंची नो हे ॥ आम्हा फळ लेहे पाया ॥ ऐसी यादस्त ॥ १४ ॥ गुनाची थासो
इरोका ॥ नी वीही ली दीप कळीका ॥ तीची कांते लाहे फुळिका ॥ का

१५

पुराची या ॥ १५ ॥ तीयां दोहो परे स्परे ॥ हो एनां जवं मेळीरे ॥
तवं दोहोची य सरे ॥ सरी सेची जेवी ॥ १६ ॥ तेवी वंदी नांभी एया
ते ॥ तव गेलें वधावें सीवां देतें ॥ चेईले यां दोन्ही कां तें ॥ स्वप्रीची
जैसी ॥ १७ ॥ कीवहुनाई या भाषा ॥ दैतायाही उपरवा ॥ ऐसा स्वस
षा ॥ श्री गुरुवंदी ला ॥ १८ ॥ ययाचे या सख्याची नवाइ ॥ आगी एक
पनाही नाही ॥ की गुरुसीष्य दुवा केही ॥ पवाउ केला ॥ १९ ॥ कैसा
आपन पेया आपन ॥ दावीत सो इरे पन ॥ हा पाउं नी वील द्यन ॥
काहीची नृवे ॥ २० ॥ जग आधवे पोरी माए ॥ गगना एवढे होठ
नी आहे ॥ की तेची होनी सी साहे ॥ नाही पनाची ॥ २१ ॥ कां पुर्न
ते तरी आधार ॥ सीधु जैसा नी भ्रंति ॥ वीर द्वा पाहुनोर ॥ यया

(10)

ची घरी ॥२२॥ तमांते जा काही ॥ परस्वरें नि के नाही ॥ परी
सुर्याचा ठाई ॥ सुर्यची होती ॥२३॥ तैसा एक म्हनतां भेदे ॥
नोकीं हाना नात्वे नादे ॥ वीरुदे आपने या वीरुदे ॥ होती काश्म
म्हनों नि सीव्य गुरुनाथ ॥ एयां दोही सव्दांचा अर्थ ॥ श्रीगुरु
ची परी न्हवळु ॥ दोही हांई ॥२५॥ सुवर्ण आनी लेने ॥ वसेतं
कें सुवर्ण ॥ कां वसतें चंद्रचांदीने ॥ चंद्रेची जेवी ॥२६॥ नाना
कापूर आनी परिमळु ॥ मीळोनी कापूरची केवळु ॥ नांतरी
गोडी आनी गुळु ॥ गुळुची तो ॥२७॥ तैसा गुरुसीव्यामिसें ॥
हाची यकु उल्लासें ॥ जन्ही कादीसे ॥ दोनी पने ॥२८॥ आरोसावारी

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com